

ПОДАЦИ О УСТАНОВИ/ШКОЛИ	ПОДАЦИ О АУТОРИМА/АУТОРКАМА
Назив установе: ПУ „Лане“	Данијела Радојчић, васпитач
Место, општина: Вукања, Алексинац	
Школска управа: Ниш	
Пример добре праксе у припремној предшколској групи ПУ „Лане“ Алексинац	
Кључне речи: <i>предшколско васпитање и образовање, интелектуалне тешкоће</i>	
Контекст - опис детета: И. С. је дечак са Дауновим синдромом, живи у хранитељској породици, има 6,5 година и похађа припремни предшколски програм у групи у селу Вукања, где и живи. У вртићу је од 01. 09. 2014. Тада се и први пут среће са децом и борави у вршњачком колективу. Користи памперс пелене, самостално једе и пије користећи флашицу са додатком, у одржавању хигијене потребна му је помоћ. У почетку боравка у групи често је испољавао грубост према деци и васпитачу, имао је веома кратак интервал пажње и оскудна интересовања, говор неразвијен, слабо разумљив, емоција коју је најчешће показивао је незадовољство и то кроз викање, ударање и грубо поступање са играчкама. У почетку је заједно са хранитељем боравио у групи око 30 минута, а касније је продужаван боравак, сада борави у групи 60 минута самостално, са тенденцијом даљег продужавања. У почетку није показивао интересовање за играчке, временом су му привукле пажњу крупне коцке, пузле, а затим ситније коцке, аутомобили, камиони. Његов партнер у игри је најпре био васпитач, а касније смо уводили једно по једно дете, игре у пару, рад у малој групи. Када је дошао, ништа није радио оловком, сада се назиру облици фигура, користи разне боје у раду.	
Опис добре праксе	
Индивидуализација васпитно-образовног рада:	

Да би што адекватније подржали његов развој, израђен је педагошки профил и осмишљене мере индивидуализације. Подаци су прикупљени коришћењем технике посматрања детета у различитим ситуацијама, а прикупљали су их васпитач, хранитељи и стручни сарадници. Педагошки профил детета усмерио нас је на оно што треба да буду приоритети у подршци и на начине подршке који могу да буду најделотворнији.

Материјали и средства рада

- *прилагођавање простора и услова у којима се одвија рад* у предшколској установи (осмишљавање додатних и посебних облика активности израде посебног распореда активности); стална организација рада у пару и малој групи ради моделовања понашања; увођење „јутарњег круга“ у дневну рутину; „дете дана“
- *прилагођавање метода рада, наставних средстава, дидактичког материјала*
- *обогаћивање простора различитим материјалима који би могли бити атрактивни целој групи, али су осмишљени на основу сазнања о потребама и интересовањима И. С.*
- *за стимулацију говора уведена су сликовна средства уз вербални садржај, аудио-визуелна средства, шеме, сликовне поруке, невербални медији, „календари“ расположења, обавеза и сл.*
- *за класификацију по боји, величини направљене су дидактичке кутије са умецима,*
- *за препознавање и именовање боја увели смо спектар боја,*
- *за развој финих покрета прстима вежбамо запертлавање, низање перли, сипање и пресипање уз помоћ левка, кашичица, хваталки, ...*
- *за препознавање геометријских облика и фигура користимо „мустре“ геометријских слика, шрафирање, отискивање, прецртавање*
- *за продужавање пажње и концентрације зидамо коцке по шаблону,*
- *за припрему за писање пишемо по гризу по шаблону.*
- *направљена је и сензо-моторна табла, која је изазвала посебно интересовање И. С. и често проводи време испред ње – због промена које континуирано настају на табли сталним додавањем и мењање реквизита.*

Пример једне реализоване активности

Уводни део: *Јутарњи круг – преношење поруке додиром*

У јутарњем кругу договарамо се да поруке не изражавамо речима већ покретима. Васпитач даје пример како ће игра да изгледа.

И. С. има слабо развијен говор, али разуме говор других, зато ћемо у овој игри користити невербалну комуникацију .

И. С. је био задовољан у овој игри јер сада комуницирамо на његов начин, а за осталу децу у групи је то неуобичајена ситуација, заправо изазов. На крају круга – предложем им да свако узме беџ са приказаним осећањима и мимиком објасни зашто се тако осећа.

Главни део: *Обрада приче „Јоци је угинула птичица“*

После читања приче, објашњавања непознатих речи, разговора о причи, емоцијама које се ту јављају деца предлажу драматизацију приче.

И. С. воли да глуми, пева, игра и радо пристаје на драматизацију.

Вршимо поделу улога, припремамо позорницу, маске, костиме, адаптацију простора за представу. И. С. глуми птицу, цвркуће, имитира лет птице итд.

После драматизације, један дечак предлаже да замене улоге, али и да глуме пантомимом, остала деца прихватају, траже помоћ и подршку васпитача. Васпитач им даје сугестије и предлоге.

На крају представе деца глумци добијају велики аплауз од деце – гледалаца, хвале И. С. Он је задовољан и срећан – смеје се и аплаудира.

Иако је ова прича тужна, деца су променила ток приче и она има срећан крај, а новом начину глуме дали име „НЕМА ПРЕДСТАВА“.

Завршни део: У завршном делу деца су своја осећања после активности могла да изразе на паноу дневних расположења тако што ће своју фотографију окачити на већ приказаној шеми осећања. То могу да ураде и у току дана када дође до промене расположења и ако имају потребу разговарамо о томе у новонасталој ситуацији.

Ефекти промена: Група много боље функционише у односу на почетак школске године, И. С. је уважен и значајан члан колектива као и свако друго дете, он то зна, осећа и испољава кроз стечена знања из васпитног и образовног спектра.

Из васпитног спектра: куца на врата при уласку у групу, поздравља другаре при доласку и одласку из групе, као и одрасле особе у установи, учествује у прикупљању играчака, обављању личне хигијене (прање руку).

Што се тиче образовног спектра пажња и концентрација продужене (сада у трајању 10-12 мин.) у континуитету, а остатак активности прати али има могућности да ради нешто друго по свом интересовању (да црта, пише или се

игра, али да не омета осталу децу). Ова правила су унапред договорена у групи и у складу су принципом рада у различитим центрима интересовања, радом у пару или малој групи. У почетку је учествовао у физичким и музичким активностима, сада радо учествује у ликовним (моделовање изазива највеће интересовање), али и у осталим активностима (воли да глуми, имитира животиње). Говор је развијенији, док радимо (играмо се) и разговарамо и, што је веома битно, дечак је заинтересован за говор, жели да верблизује, све чешће и кући и у вртићу почиње да успоставља вербалну комуникацију. И. С. има добре основе за наставак васпитно-образовног процеса и надградњу у даљем школовању.

Друга деца су почела много више да се међусобно подржавају и да спонтано прискачу једни другима у помоћ. Отвореније питају и дају предлоге и богатије и разноврсније сарађују.

Васпитач је кроз ово искуство постао флексибилнији у раду, почео да посматра ситуације из различитих углова, **стекао већу моћ запажања промена код сваког детета. Посебна добит је и у томе што васпитач сада бележи све важне моменте и размишља и о својим и о дечјим поступцима.**